

La Comédiathèque

Criză și Pedeapsă

Jean-Pierre Martinez

comediatheque.net

Acest text este disponibil pentru lectură gratuită.
Cu toate acestea, trebuie solicitată o autorizație din partea autorului înainte de orice
reprezentare publică, fie că este realizată de companii profesioniste sau de amatori.
Pentru a lua legătura cu Jean-Pierre Martinez și a solicita o autorizație pentru
reprezentarea uneia dintre operele sale:

<https://comediatheque.net>
<https://jeanpierremartinez.net>

Criză și pedeapsă

Jean-Pierre Martinez

Traducere de autor

Un actor șomer, angajat de o bancă în faliment, descoperă că a fost recrutat pe post de
țap ispășitor. Dar coșmarul abia începe...

Personaje

Jack : Comediantul
Max : Directoarea (sau directorul)
Sam : Asistenta (sau asistentul)
Maria : Îngrijitoarea
Chris : soția comediantului
Victoria : prima clientă
Margaret : a doua clientă

*Personajele Chris, Maria, Victoria și/sau Margaret
pot fi interpretate sau nu de aceeași actriță.*

Un birou cu aspect sobru, dar impunător: o masă mare pe care tronează doar un telefon ce servește și drept interfon, prevăzut cu un indicator luminos verde și unul roșu; un fotoliu directorial pe rotile, tapițat și pivotant; o măsuță pe care este așezat un fel de termos din aluminiu, deasupra căreia atârnă portretul unui bărbat într-o ramă.

Max – Ah, Maria... Tocmai voiam să vă spun ceva...

Maria se oprește din măturat.

Maria – Da, doamnă?

Max – De câți ani măturați la noi, Maria?

Maria – Nu știu, doamnă. N-am ținut socoteala. Nu sunteți mulțumită de munca mea?

Max – Ba da, Maria, dimpotrivă. Chiar voiam să vă felicit. Cunoașteți deviza băncii noastre?

Maria – Trebuie să măturăm în fața propriei uși?

Max – Foarte bine, Maria, exact! Datorită dumneavoastră, fațada băncii Banca Solidarității este mereu impecabilă. Iar fațada unei bănci este vitrina ei, nu-i așa? Dacă vitrina unei bănci nu este impecabil întreținută, clienții ar putea să-și spună că...

Maria – Nu e prea curat nici bancherul la suflet...

Max – Exact! Ați înțeles perfect, Maria.

Maria – Pot să-mi continui treaba, doamnă?

Max – Nu chiar, Maria...

Maria – Bine...

Max își drege glasul.

Max – După cum știți, draga mea Maria... Foarte draga mea Maria... Ba chiar aș spune prea draga mea Maria... E criză.

Maria – Aha, doamnă?

Max – Criză, Maria! Chiar dacă nu citiți presa economică în fiecare zi, tot ați auzit vorbindu-se, nu-i așa? Vai, ce prostie din partea mea! Sunteți spaniolă, Maria, nu-i așa?

Maria – Portugheză, doamnă...

Max – Cu atât mai bine! Adică... cu atât mai rău... Portugalia este cea mai îndatorată țară din zona euro! Nu-mi spuneți că nu știți?

Maria – Nu, doamnă...

Max – Pe scurt, e recesiune, iar sectorul financiar, bineînțeles, este primul afectat de scăderea generală a valorilor...

Maria – Valorile...

Max – Mă refer la valorile bursiere, evident, dar fiți convinsă, Maria, că de la depresia economică la depresia pur și simplu nu e decât un pas. Când bursa scade, scade și moralul. Și când moralul e la pământ, nici criza morală nu e departe.

Maria – Da, doamnă...

Max – Dumneavoastră, Maria, nu-mi spuneți că nu sunteți puțin deprimată?

Maria – Merge, doamnă, nu mă plâng...

Max – Iertați-mă, Maria, dar când vă vedem așa, cu mătura în mână... nu prea păreți plină de bucurie, vă asigur!

Maria – Poate sunt puțin obosită în perioada asta... De când tot mătur în fața ușii băncii...

Max – Toate acestea ca să vă spun, Maria, că nici banca noastră, desigur, nu este ocolită de furtună... și că trebuie să facem și noi economii. Înțelegeți asta, nu-i așa?

Maria – Da, doamnă...

Max – Pentru binele dumneavoastră, Maria, Banca Solidarității a fost nevoită să ia măsuri drastice și totodată dureroase pentru a vă păstra locul de muncă. Un loc de muncă a cărui continuitate, pot să vă spun acum, era grav amenințată.

Maria – Mulțumesc, doamnă...

Max – Am deci plăcerea să vă anunț, Maria, că nu veți fi concediată.

Maria – Lucrez la negru, doamnă.

Max – Oricum ar fi, veți putea continua să măturați până la noi dispoziții. Și cine știe? Poate într-o zi vă voi lăsa să măturați și biroul Domnului Director.

Maria – Mulțumesc, doamnă...

Max – Evident, Banca Solidarității se așteaptă din partea dumneavoastră să faceți un mic efort ca să ne ajutați să păstrăm locurile de muncă în țara asta. Pentru că fără locuri de muncă nu există putere de cumpărare, fără cumpărare nu există încredere, iar fără încredere nu există locuri de muncă. Este cercul vicios al stagflației, mă urmăriți?

Maria – Încerc, doamnă...

Max – Toate astea vă depășesc, desigur, săraca mea Maria, dar aveți încredere în mine... O să încerc totuși să fiu mai clară... În schimbul păstrării locului dumneavoastră de muncă, Banca Solidarității vă propune o scădere a salariului cu treizeci la sută. Presupun că această propunere vi se pare rezonabilă, nu-i așa?

Maria – Treizeci la sută?

Max – Cam o treime, dacă preferați.

Maria – O treime în minus?

Max – Evident, nu în plus, nu? Știți că în vremurile astea nici măcar posturile de măturător nu se găsesc la tot pasul, Maria. Curând, ca să măturați într-o bancă, chiar și la negru, o să vă trebuiască cel puțin bac plus trei! Și, eventual, o pilă serioasă și o promovare pe canapea... Aveți bacalaureatul, dumneavoastră, Maria?

Maria – Nu, doamnă...

Max – Bănuiesc că nu aveți nici relații sus puse?

Maria – Nu, doamnă...

Max – Iar pentru promovarea pe canapea, draga mea Maria, fără să vreau să vă jignesc, nu sunt sigură nici că toate atuurile sunt de partea dumneavoastră... Ce să-i faci, așa e viața... E marea loterie a vieții... Și nici Banca Solidarității nu poate schimba asta... Unii se nasc în Elveția cu un cont zdravăn în bancă și cu un fizic avantajos, iar alții... În fine, veți fi de acord că propunerea noastră este mai mult decât generoasă... Ce părere aveți?

Maria – Ce părere am, doamnă?

Max – Da, Maria... Nu e absolut necesar să aveți o părere, dar totuși vă ascult. Suntem încă în democrație, nu-i așa...

Maria pare într-adevăr că se gândește.

Maria – Ce părere am...

Max – Trebuie totuși să aveți o părere...

Maria – Ba da, am o părere, doamnă... (*Maria ridică mătura ca să o lovească.*) Asta e părerea mea, doamnă!

Max – Maria? Ați înnebunit?

Maria o urmărește pe Max cu mătura până în culise.

Max – Dar, Maria, liniștiți-vă! E doar o propunere! Și noi suntem pentru dialog social...

Se aud țipetele lui Max din culise.

Max – Au... Aoleu... Douăzeci la sută?

Maria – Mai vreți să gustați din mătura mea?

Max – Zece la sută?

Maria – Zece la sută în plus?

Max – Adică... în plus...

Revin amândouă pe scenă. Maria o ține pe Max la distanță cu mătura, gata să lovească din nou.

Max – Foarte bine, Maria... Trebuie să știți când să încheiați o negociere și am înțeles perfect că propunerea dumneavoastră chiar nu e negociabilă... Bătut palma... Banca Solidarității vă mărește salariul cu zece la sută...

Maria – Foarte bine, doamnă.

Max – Dar să știți, Maria, sunteți dură la negocieri... Noi știm să apreciem la angajații noștri calitățile pe care le au... Și se poate spune că nu duceți lipsă de caracter...

Maria – Mulțumesc, doamnă...

Max – Ce ați zice de un mic stagiul de formare, plătit integral, desigur, ca să intrați în serviciul nostru de recuperare a creanțelor? După cum vă spuneam, e criză, iar rău-platnicii sunt tot mai numeroși...

Maria – Mai doriți un argument cu mătura, doamnă?

Max se îndepărtează prudent.

Max – Să nu mai vorbim despre asta, Maria. Vă las să lucrați...

Maria – Mulțumesc, doamnă.

Max iese sub privirea atentă a Mariei, care o urmărește.

Intermediu muzical eventual, cântat și/sau coregrafiat. Se poate, de exemplu, opta pentru un număr de păpuși cu bastonadă comică. Max revine într-un mod ușor mecanic, iar Maria îi aplică lovituri de mătură, ca într-un număr de păpuși cu bastonadă comică. Max și Maria ies.

Întineric.

Sam, asistenta, caricatură de secretară manierată și devotată, intră în încăperea cu un dosar în mână, urmată de Jack, vizibil stânjenit în costumul prea strâmt, cu o cravată uzată menită să-l facă să pară un cadru superior.

Sam – Pe aici, vă rog... Acesta este biroul dumneavoastră, stimat domn.

Jack (uimit) – Biroul meu? Sunteți sigură?

Sam – E cam auster, știu. Dar dacă doriți să mai înveseliți atmosfera, puteți agăța câteva tablouri pe pereți.

Jack – De ce nu...

Sam – În schimb, vă sfătuiesc să evitați ghivecele sau vasele.

Jack – Aha...

Sam – Pe scurt, tot ce ar putea avea cineva chef să arunce spre dumneavoastră.

Jack (surprins) – Desigur...

Sam – Evident, nu e indicat nici să lăsați pe birou un deschizător de scrisori sau chiar un capsator.

Jack – Și soția mea urăște când îmi las lucrurile împrăștiate...

Sam – În general, nimic care ar putea fi folosit ca armă improvizată.

Jack îi aruncă o privire neliniștită.

Sam – Doamna Max vă va explica.

Jack – Doamna Max...?

Sam – Șefa de serviciu. Ea v-a recrutat. Nu e aici momentan, dar ar trebui să ajungă în curând...

Jack – Foarte bine... Dar activitatea dumneavoastră este...?

Sam – Administrarea activelor.

Jack (*nesigur că a înțeles*) – În regulă...

Sam – Să spunem că îi ajutăm pe cei bogați să devină și mai bogați.

Jack – O misiune nobilă... Și funcționează?

Sam – Nu de fiecare dată, din păcate... Cam de asta sunteți aici, nu-i așa?

Jack – Serios? De fapt, nu prea știu de ce sunt aici. M-a trimis agenția de ocupare a forței de muncă... Dar... sunteți sigură că nu e o greșală?

Sam – O greșală? Ce idee ciudată... De ce spuneți asta?

Jack – Să zicem că nu prea am impresia că sunt potrivit pentru...

Sam – Nicio greșală, stați liniștit, domnule Palma.

Jack – Palmer...

Sam – Poftim?

Jack – Numele meu. Este Palmer. Jack Palmer. Nu Palma.

Sam – Oricum ar fi, am aici dosarul dumneavoastră, iar profilul corespunde perfect cu ceea ce doamna Max așteaptă de la persoana care urmează să ocupe acest post...

Jack – Profilul meu... Nici nu știam că am unul... De obicei nu interesează prea mult pe angajatori...

Asistenta deschide dosarul și îl răsfoiește.

Sam – Să vedem... Sunteți actor, șomer de aproximativ doi ani...

Jack – Aproape trei, de fapt...

Sam – Psihologul de la agenție vă descrie ca apatic, resemnat, cu tendință de culpabilizare și de a se subaprecia...

Jack – Și acesta e profilul pe care îl căutați pentru postul ăsta?

Ea preferă vizibil să nu răspundă.

Sam – Vă dau tichetele de masă mai târziu, desigur. Doriți o cafea, domnule Palma?

Jack – Mulțumesc, dar mi-e mereu teamă că nu mai pot să dorm... Adică... că nu mai pot să dorm noaptea.

Sam – Foarte bine. Dacă aveți nevoie de ceva, sunt aici. Trebuie doar să apăsați pe butonul interfonului.

Jack – A, deci există un... Ca în filmele vechi, alb-negru, nu?

Ea îi arată tasta de pe telefon.

Sam – Ei bine, aici e color, vedeți... Butonul verde.

Jack – Perfect...

Sam – Pe cel roșu să apăsați doar în caz de urgență extremă.

Jack încearcă să glumească pentru a destinde atmosfera.

Jack – Am înțeles... un fel de semnal de alarmă...

Sam – Exact... Dar atenție, ca în trenuri sau în avioane: orice folosire abuzivă se pedepsește aspru...

Nu e sigur dacă ea glumește sau nu.

Sam – Vă las să vă instalați.

Jack – Mulțumesc...

Ea iese. El aruncă o privire în jurul biroului, neștiind prea bine ce să facă. Se oprește în fața portretului bărbatului de deasupra măsuței și îl privește nedumerit. Apoi se uită la ceea ce crede că este un termos, îl ia în mână și ezită.

Jack – Mai bine îmi iau totuși o cafea, mă mai trezește puțin... *(Se uită din nou în jur.)* Nu e nicio ceașcă pe aici... *(Deșurubează capacul.)* Poate capacul ține loc de ceașcă... *(Toarnă conținutul presupusului termos în capac, dar iese cenușă.)* Ce naiba e asta?

Sam intră din nou în birou. El încearcă să pună capacul la loc în grabă, dar varsă cenușa pe birou. Se ridică un mic nor de praf pe care încearcă să-l risipească fluturând mâna. Sam îi aruncă o privire dezaprobată. Arată ca un copil prins cu mâța-n sac.

Jack – Scuzați-mă, eu... dar ce e chestia asta? Lampa lui Aladin? Am crezut că o să iasă un duh și o să-mi ceară trei dorințe.

Sam – Credeți-mă, nu e niciun duh acolo. Dar v-aș recomanda totuși să nu vă atingeți de el... *(cu o privire neliniștitoare)* Doamna Max n-ar aprecia deloc... *(Revenind la zâmbetul ei profesional, îi întinde un carnet.)* Iată tichetele dumneavoastră de masă...

Jack – Mulțumesc...

Sam (*plecând*) – Apropo, doamna Max a sunat. Va întârzia puțin.

Jack – Foarte bine.

Sam iese. Din ce în ce mai stânjenit, Jack ocolește biroul și încearcă să se așeze în fotoliu. Surprins de cât este de adânc, se redresează ca să adopte o ținută mai demnă. Își sprijină coatele pe birou și încearcă o poză de director. Ridică receptorul telefonului ca să pară important. Încearcă să miște telefonul, dar își dă seama că e fixat de birou. Rămas fără idei, cască și adoptă o poziție mai comodă, punându-și picioarele pe birou. După un timp, începe să moțăie. Este trezit brusc de soneria stridentă a telefonului. Speriat, cade din fotoliu. Se ridică și reușește să răspundă.

Jack – Da...? Nu, nu... Ba da, da, faceți-mi legătura, mulțumesc... Alo, iubito? Da, da, totul merge foarte bine, nu-ți face griji... (*încercând să glumească*) Cel puțin, nu m-au dat încă afară... Trebuie spus că nici nu am văzut-o încă pe șefa de serviciu... Ei bine, nici n-am început cu adevărat să lucrez, de fapt... Ce trebuie să fac? Ascultă, recunosc că nu m-am gândit să întreb... Presupun că doamna Max o să-mi explice... Da, așa o cheamă pe șefă mea... Nu știu dacă e numele de familie sau prenumele... Bine, te sun de îndată ce aflu mai multe... Dar nu te enerva! Te sun eu, bine? Te pup.

Închide. Ezită o clipă, apoi apasă pe butonul verde al interfonului.

Jack – Sam? Sunt Jack... Da, Jack, din biroul de lângă dumneavoastră... În regulă, scuzați-mă... O să știu că nu trebuie să mă anunț când folosesc interfonul... Voiam doar să vă întreb, ăă... Aș vrea până la urmă o cafea, dacă nu vă deranjează prea mult... Câte cuburi de zahăr? Păi... trei, dacă nu e prea mult. Mulțumesc mult, Sam...

O clipă mai târziu, Sam apare cu cafeaua.

Jack – Ei bine... Serviciul e rapid... Sunteți mai eficientă decât duhul din termosul acela...

Sam îl privește ușor pieziș înainte să pună cafeaua pe birou, apoi afișează din nou un aer amabil.

Sam – Mai doriți ceva?

Jack – Nu, mulțumesc, e în regulă... (*Ea e pe punctul să plece.*) De fapt... (*Ea se întoarce.*) Pot să vă pun o întrebare?

Sam – Vă rog...

Jack – Care e, mai exact, munca mea?

Sam – Munca dumneavoastră?

Jack – Ce ar trebui să fac?

Sam – Să faceți?

Jack – Nu cumva o să fiu plătit ca să nu fac nimic? Nu că m-ar șoca prea tare, dar totuși...

Sam – Sunteți aici ca să fiți de folos, domnule Palma.

Jack – Ce fel de folos?

Sam – Să spunem că ține de serviciul post-vânzare.

Jack – Nu știam că într-un departament de administrare a activelor...

Sam – Doamna Max vă va explica mai bine decât mine.

Jack – Bine...

Sam – Altceva ce ați dori să știți, domnule Palma?

Jack – Ăă, nu... Ba da... Cine e tipul ăsta din fotografia de deasupra termosului?

Sam – Termosului?

Jack – Din fotografie!

Sam – A... El...

Jack – Angajatul lunii?

Sam – Predecesorul dumneavoastră.

Jack – Și unde e acum?

Sam – În termos.

Jack – Poftim?

Sam – Este o urnă funerară.

Jack – A, înțeleg... Aha... Și din ce a murit, săracul om? De îi faceți un fel de cult domestic?

Sam – A murit în exercitarea funcției.

Jack – Funcției?

Sam – Cea care urmează să devină a dumneavoastră.

Jack – Serviciul post-vânzare.

Sam – Exact.

Jack – Accident de muncă?

Sam – Se poate spune și așa. Altceva?

Jack (*uluit*) – Deocamdată e suficient, cred...

Sam iese. Jack rămâne în fața portretului, pe care îl privește acum cu un aer nou, destul de neliniștit. Apoi ia urna cu grijă în mâini.

Jack – Deci nu era cafea...

Butonul roșu mare începe să clipească, iar o sonerie de alarmă pornește. Jack, panicat, nici nu apucă să răspundă. O femeie, tip executivă, intră în trombă în birou. Soneria se oprește.

Max – Deci dumneavoastră sunteți domnul Palma...

Jack – Da, mă rog... eu?

Ea îi trage o palmă din start.

Max – Pofțiți, pentru început.

Jack (*șocat*) – Bună ziua, doamnă...

Max – Ori sunteți un escroc, ori sunteți incompetent. Ei?

Jack – Ei ce?

Max – Sunteți necinstit sau incapabil?

Jack – Eu... Nu știu... Chiar trebuie să aleg?

Max – Atât aveți de spus?

Jack – Adică...

Max – Mai vreți una?

Jack – Ăă, nu... dacă se poate evita...

Max – Știți cât o să mă coste toată povestea asta?

Jack – Îmi pare foarte rău...

Max – Îi pare rău... Nu, chiar vă bateți joc de mine, nu-i așa?

Jack – Vă asigur că...

Max – Și bineînțeles o să-mi spuneți că nu aveți nicio vină.

Jack – Nu chiar, dar...

Max – Ghinion, nu-i așa?

Jack – E adevărat că... dar despre ce vorbiți mai exact?

Max – Sigur, faceți pe nevinovatul...

Jack – Scuzați-mă...

Max – Și acum ce facem?

Jack – Nu știu...

Max – Aveți o soluție să-mi propuneți?

Jack – Niciuna...

Max – Sunteți jalnic.

Jack – Da, asta îmi spune și soția mea destul de des...

Max – Dar evident, asta nu vă împiedică să dormiți bine, nu?

Jack – Vă pot oferi o cafea?

Max – Sigur... Dar nu o să reușiți să mă îmbunați.

Jack – Nici nu-mi trece prin cap să...

Max – Nu o să luați asta cu dumneavoastră în paradis, să știți.

Jack – Vă promit...

Max (*schimbând tonul*) – E ciudată expresia asta, nu vi se pare?

Jack – Care expresie?

Max – „Nu o să luați asta cu dumneavoastră în paradis.” Dacă tot mergeți în paradis, ce-ați mai vrea să luați cu dumneavoastră, din moment ce e paradisul?

Jack – Da... presupun că e deja tot ce trebuie acolo...

Max (*revenind*) – Nu încercați să schimbați subiectul!

Jack – Iertați-mă, eu...

Max – Sunteți un cretin.

Jack – Adică... Sunt la început și...

Max – Vreți să spuneți că sunteți la început în cretinism?

Jack – Da... într-un fel...

Max – Ei bine, vă prevăd o mare carieră!

Jack – Mulțumesc...

Max – Ne vom revedea, dragă domnule... Și mai curând decât credeți...

Jack – Cu plăcere, dragă doamnă...

Max – Și pe deasupra vă mai și bateți joc de mine?

Max ezită, ca și cum ar căuta ceva. Se îndreaptă spre portret, îl desprinde, i-l trânteste în cap lui Jack și iese ca o furtună. Jack rămâne năuc, cu rama tabloului pe umeri. Sam revine ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat, ca să ia ceașca de cafea goală.

Sam – Totul e în regulă, Jack?

Jack – Ăă, da, mulțumesc...

Sam – Încă o ceașcă de cafea?

Jack – Mulțumesc, e în regulă...

Sam îl privește și observă rama pe umerii lui.

Sam – Îmi permiteți? (*Se apropie, îi scoate rama și o agață la locul ei obișnuit.*) Nu vă faceți griji, o vom înlocui. Suntem obișnuiți.

Jack – Obișnuiți? Dar... cine era nebuna aia?

Sam – A, asta... Ei bine, a fost... prima dumneavoastră întâlnire.

Jack – Prima mea întâlnire?

Sam – Doamna Max vă va explica...

Jack – Ah, nu, ajunge! Doamna Max nu o să-mi explice nimic! Nu sunt aici ca să fiu bătut!

Sam – Ba da, desigur.

Jack – Poftim?

Sam – Pentru asta sunteți aici, domnule Palma. Ca și predecesorul dumneavoastră.

Jack – Să fiu insultat și pălmuit?

Sam – Sunt riscurile meseriei...

Jack – Ce meserie?

Sam – Cea pentru care veți primi salariu!

Jack – Și dacă nu sunt de acord?

Sam – Nu o să vă plătim degeaba, domnule Palma. Trebuie să fiți rezonabil... Vă reamintesc că nu aveți nicio competență. Sunteți actor...

Jack – Foarte bine, atunci demisionez... Nu mai stau niciun minut în azilul ăsta de nebuni!

Sam – Vă rog, așteptați măcar să se întoarcă doamna Max. Ah, chiar ea vine.

Doamna Max, care este și clienta ce l-a pălmuit mai devreme pe Jack, intră.

Jack (*stupefiat*) – Doamna Max, dumneavoastră ați fost?

Max (*foarte amabil*) – Încântată, dragă domnule.

Sam – Vă las...

Jack – Nu mai înțeleg nimic... E un coșmar.

Max – Iertați-mă pentru această mică comedie, dar a fost de fapt un ultim test în condiții reale. Înainte de botezul focului...

Jack – Botezul focului...?

Max – Considerați-l un interviu de angajare! Interviul pe care l-ați trecut cu brio, de altfel. Felicitări, domnule Palma!

Jack – Mulțumesc, dar... poate îmi explicați în sfârșit în ce constă postul meu. Asistenta dumneavoastră n-a vrut să-mi spună nimic...

Max – De fapt, e foarte simplu. O să înțelegeți imediat. Știu că sunteți un om inteligent, domnule Palma, chiar dacă aveți o față de nătărău și nicio diplomă care să dovedească contrariul.

Jack – Totuși am făcut o școală de teatru...

Max – Și credeți-mă, o să vă ajute mult în noile dumneavoastră funcții... După cum știți, suntem un departament de administrare a marilor averi.

Jack – A, da...?

Max – Adică ne ocupăm să facem să crească economiile clientelor noastre bogate, vânzându-le tot felul de produse financiare mai mult sau mai puțin „proaspete”.

Jack – Numai cliente?

Max – Dacă v-aș spune ce procent din averea națională este deținut în țara asta de văduve, ați fi surprins. Ați auzit de fondurile de pensii?

Jack – Vag...

Max – Fondurile de pensii înseamnă banii pentru pensie și, să știți, majoritatea pensionarilor din lume sunt femei, adesea văduve.

Jack – Înțeleg...

Max – Deci vedeți de ce avem atât de multă grijă de clientela noastră feminină.

Jack – Desigur...

Max – Cu atât mai mult cu cât femeile au și marele avantaj, pentru noi, că nu înțeleg absolut nimic din plasamentele financiare pe care li le propunem.

Jack – Nici eu nu sunt foarte sigur că...

Max – Nu vă faceți griji. Vă mărturisesc că nici eu nu înțeleg mare lucru. De altfel, nimeni nu mai înțelege nimic de mult... Cel puțin de la moartea soțului meu...

Jack – Sunteți văduvă?

Ea face un gest spre portretul de pe perete.

Max – Din păcate... Dragul meu soț ne-a părăsit de ceva timp...

Jack – A, deci este soțul dumneavoastră...

Max se uită spre ramă și observă stricăciunile.

Max – Dar ce i-ați făcut?

Jack – Tocmai voiam să vă întreb același lucru...

Max – A, da, corect... M-am lăsat puțin dusă de val mai devreme... Dar știți cum e... Sunteți actor... Când ești complet absorbit de personaj... În fine, clienta noastră tip este văduva din cartierele selecte.

Jack – Înțeleg...

Max – La bursă e ca la cazino: pe termen lung, doar banca câștigă întotdeauna. Clientul nu poate câștiga de fiecare dată. Asta e partea pe care văduva din cartierele selecte o înțelege mai greu. Mă urmăriți?

Jack – Încerc.

Max – Și apoi, orice s-ar spune, dragă domnule, totuși: și pentru cei bogați e criză.

Jack – Desigur...

Max – Iar când bogații sunt mai puțin bogați, și banca lor sărăcește.

Jack – Se înțelege de la sine.

Max – Între noi fie vorba, suntem la un pas de faliment...

Jack – Serios?

Max – Evident, contribuabilul ne va salva din nou, deci pentru noi nu e chiar atât de grav, dar, mă rog... Am mai trecut prin asta, nu-i așa?

Jack – Dacă o spuneți dumneavoastră...

Max – Dar văduva care și-a pus economiile la noi nu-și va mai vedea niciodată banii. Așa că putem înțelege că are nevoie să se descarce puțin.

Jack – Perfect normal, desigur.

Max – Să-și verse nervii pe cineva anume.

Jack – Mhm...

Max – Și aici interveniți dumneavoastră...

Jack – Eu?

Max – Considerați că sunteți un fel de sac de box pentru milionare ruinate care simt, temporar, nevoia irezistibilă să bată pe cineva.

Jack – Un sac de box...?

Max – Haideți, domnule Palma! Un bărbat în toată firea ca dumneavoastră! La urma urmei, sunt doar niște femei fragile!

Jack – Nu, sincer, nu cred că sunt omul potrivit pentru asta...

Max – Vă reamintesc că ați semnat un contract, domnule Palma...

Jack – Și de ce nu le primiți chiar dumneavoastră pe aceste cliente pe care le-ați ruinat?

Max – Pentru că, în calitate de directoare a acestei filiale, eu reprezint continuitatea instituției financiare. Sunt responsabilă de toate, dar, ca un ministru al sănătății sau ca un înalt ierarh al Bisericii, nu pot fi vinovată de nimic, altfel aş compromite grav credibilitatea tuturor celor de deasupra mea. De asta depinde însăși supraviețuirea acestei instituții, domnule Palma. Ce spun eu? A societății în ansamblu! Cel de Sus nu poate fi făcut vinovat de nimic. Cel de jos trebuie să plătească pentru toți ceilalți. Iar cel mai de jos pe care l-am găsit pe scara hominizilor, Jack — căruia îi putem pune un costum fără să fie nevoie să-i lungim brațele — sunteți dumneavoastră! Un actor șomer!

Jack – Și soțul dumneavoastră?

Max – Soțul meu avea o față de nătărău, cam ca dumneavoastră.

Jack – Înțeleg...

Max – Măcar duceți până la capăt perioada de probă. După aceea decideți...

Jack face un semn spre portret.

Jack – Dacă mai sunt în viață până atunci...

Max – Gândiți-vă la salariu și la situația locurilor de muncă din țară... Și pentru săraci e criză, Jack. Gândiți-vă la soția dumneavoastră. La copiii dumneavoastră.

Jack – Nu am copii.

Max – Atunci gândiți-vă la soția dumneavoastră. La fața pe care o va face când vă întoarceți diseară acasă și îi spuneți că ați fost din nou concediat din prima zi...

Jack – Nu prea îmi lăsați de ales...

Max – Sunt sigură că sunteți potrivit pentru postul acesta, domnule Palma. Și credeți-mă, am văzut destui candidați. Ați atins fundul, Jack. De aici nu puteți decât să urcați. Vi s-a spus vreodată că aveți o față de încasat palme?

Jack – Da, soția mea îmi spune des asta. Dar nu sunt sigur că, spus de ea, e un compliment...

Intră Sam.

Sam – A sosit clienta domnului Palma... S-o mai țin puțin în așteptare?

Max – Haideți, mai faceți o încercare. O să vedeți. Sunt sigură că o să înceapă să vă placă.

Jack – Nu mai e un test, sper?

Sam – Ah, nu, credeți-mă, aceasta e o clientă adevărată. Și nu pare deloc mulțumită...

Max – Mult succes, Jack... Și țineți minte: sunteți vinovat de tot, dar nu sunteți responsabil de nimic...

Max iese. Sam se duce la măsura laterală, întoarce „termosul” ca și cum l-ar pune în poziția corectă. Dă jos rama și iese cu ea. Butonul roșu începe din nou să clipească și alarma pornește. Victoria, mare doamnă din înalta societate, intră în trombă.

Victoria – Nemernicule! M-ați ruinat!

Jack – Luați loc, vă rog...

Victoria privește în jur, surprinsă.

Victoria – Nu e niciun scaun!

Jack – Așa e... Bine că mi-ați atras atenția.

Victoria – Și dacă ar fi fost, vi l-aș fi spart în cap.

Jack – Probabil de asta nu e niciunul...

Victoria – Las' că vedeți imediat... (*Scoate din geantă un revolver și îl îndreaptă spre el.*) Dacă credeți în Dumnezeu, e momentul pentru ultima rugăciune.

Jack (*cu o mână pe telefon*) – Cred că mai degrabă e momentul să apăs pe butonul roșu...

Victoria – Nu mai sunteți așa viteaz acum, nu-i așa?

Jack – Atenție, vă rog... se descarcă singure cheștiile astea...

Victoria – Perfect, exact asta o să spun: s-a descărcat singur, domnule judecător!

Jack – Dar ce vreți de la mine?

Victoria – Vreau să-mi dați banii înapoi.

Jack – Din păcate, asta nu ține de mine, doamnă. Vă asigur: sunt vinovat de tot, dar nu sunt responsabil de nimic.

Victoria – Foarte bine, atunci moartea mea o veți avea pe conștiință.

Întoarce arma spre tâmpla ei. Jack intră în panică.

Jack – Vă rog, nu faceți asta... Până la urmă sunt doar bani.

Victoria – Trei milioane de euro.

Jack – A, da... totuși...

Victoria – Abia dacă mi-a mai rămas din ce să trăiesc!

Jack – Cât?

Victoria – Aproximativ zece milioane.

Jack – A, da... totuși...

Victoria – Cu zece milioane, în ziua de azi, nu ajungeți prea departe, să știți...

Jack – Îmi imaginez...

Intră Max. Surprinsă, Victoria face un pas înapoi și își îndreaptă din nou revolverul spre tâmplă.

Victoria – Nicio mișcare sau îmi zbor creierii!

Max – În calitate de șefă de serviciu, doamnă, vreau mai întâi să vă asigur de toată solidaritatea noastră.

Victoria – Inclusiv financiară?

Max – Mai degrabă psihologică. Ascultați, Valeria — îmi permiteți să vă spun Valeria?

Victoria – Dacă vreți, dar mă cheamă Victoria.

Max – Tocmai ați pierdut trei milioane de euro, deci, în mod firesc, sunteți în stare de șoc.

Victoria – Adevărat...

Max – De fapt, sunteți cam în aceeași stare de tulburare ca un muncitor care tocmai a câștigat la loto.

Victoria – Vă bateți joc de mine!

Max – Lăsați-mă să termin! Aceeași stare, dar invers: dumneavoastră trebuie să acceptați ideea că nu mai sunteți la fel de bogată ca înainte.

Jack – Totuși îi mai rămân zece milioane de euro...

Victoria – Pe dumneavoastră nu v-a întrebat nimeni nimic! Și oricum, totul e din cauza incompetenței dumneavoastră totale în materie de investiții! Îndrăzniți să spuneți contrariul?

Jack – Eu... Nu...

Victoria – Vedeți? O recunoaște chiar el. E un imbecil!

Max – Ajung imediat și la asta, doamnă dragă. Suntem perfect conștienți de limitele acestui individ moale și scârbos, care, din păcate, a abuzat de încrederea noastră la fel ca de a dumneavoastră.

Victoria – Mămăligă moale.

Max – Și chiar dacă, din păcate, din motive legale destul de neclare, nu îl putem concedia, vom avea grijă să fie sancționat sever.

Victoria – A, da? Și cum?

Max – Avem în vedere, pentru început, pedepse corporale. Nu vi se pare că are o față de încasat palme?

Victoria – Ba da...

Max îi trage pe neașteptate o palmă lui Jack.

Max (*către Victoria*) – Haideți, nu vă sfiți nici dumneavoastră... O să vedeți, o să vă elibereze...

Victoria – Credeți?

Max – Aveți încredere în mine, doamnă dragă.

Victoria îi dă și ea o palmă lui Jack.

Max – Ei?

Victoria – E adevărat că face bine...

Jack – Da, bine, dar mie nu-mi face bine deloc!

Max – Încep să cred că e posedat de demonul finanțelor...

Max îndreaptă un crucifix spre Jack.

Max – Satana, ieși din trupul acesta imediat! Merge de fiecare dată, dar efectul nu e întotdeauna vizibil imediat...

Victoria – Nu credeți că ar trebui ars, ca măsură de siguranță? Așa cum erau arse vrăjitoarele pe vremuri...

Max – În orice caz, pe termen lung, am putea lua în calcul incinerarea lui...

Telefonul mobil al Victoriei sună. Ea răspunde.

Victoria – Da? A, da, scuzați-mă... Nu, nu, ajung la dumneavoastră peste vreo jumătate de oră... Mulțumesc, pe curând... (*Își pune telefonul la loc.*) Scuzați-mă, era coaforul meu. Uitasem că aveam programare azi dimineață. Eram atât de supărată...

Max – Și pe bună dreptate...

Victoria – Trebuie să plec... Știți cum e... cât durează să obțineți o programare la un coafor cu adevărat bun. Măine îmi mărit fiica. Și soțul meu nu va apuca să vadă asta.

Jack – Și de ce?

Victoria – Pentru că e mort! (*către Jack*) Las' că vedeți dumneavoastră... (*către Max*) Mulțumesc, ați avut dreptate, m-a mai descărcat puțin...

Max – Rămân la dispoziția dumneavoastră, doamnă dragă.

Clienta iese.

Max – A mers destul de bine, nu? Pentru un botez al focului. Bravo, v-ați descurcat foarte bine.

Jack (*frecându-și obrazul*) – Chiar așa credeți?

Max – V-ați descurcat... Când sunt sinucigașe, trebuie neapărat să le canalizăm impulsurile autodistructive și să le transformăm într-o agresivitate pozitivă orientată spre alții...

Jack – Iar „alții” sunt eu...

Max – Sunt foarte mulțumită de dumneavoastră, Jack. Dacă o țineți tot așa, peste trei luni primiți o mică mărire.

Jack – Nu știu ce să zic... Ați văzut? Era cât pe ce să mă omoare!

Max – Dar nu v-a omorât.

Jack – Tot mi-a tras o palmă! Și dumneavoastră la fel!

Max – O să fiu sinceră cu dumneavoastră, domnule Palma.

Jack – Palmer.

Max – Cu fața dumneavoastră de ratat și cu un CV care arată ca meniul de Crăciun de la o cantină socială, ce sperați să realizați în viață?

Jack – Nu mare lucru, știu...

Max – Presupun că și în posturile anterioare ați îndurat destule umilințe, nu-i așa?

Jack – Posturile anterioare...

Max – Cu fața de încasat palme pe care o aveți, îmi imaginez că și profesorii v-au mai altoit zdravăn în timpul școlii, nu?

Jack – Studiile mele...

Max – Aici, cel puțin, veți fi plătit pentru asta. Și vă veți bucura în secret de cea mai mare considerație din partea superiorilor.

Jack – Tot îmi risc pielea, până la urmă!

Max – Tocmai de aceea veți fi considerat un erou, Jack! Ce spun eu? Aproape o divinitate! Pun pariu că, după fața dumneavoastră de fățarnic, ați fost și băiat de altar, nu-i așa?

Jack – Nu...

Max – Atunci țineți minte: eu sunt Mielul lui Dumnezeu care ia asupra lui păcatele lumii! Luând asupra dumneavoastră toate greșelile societății, veți fi Isus Cristos al nostru, Jack!

Jack – Isus Cristos?

Max – În orice caz, veți fi Mântuitorul nostru. Și apoi, recunoașteți că aveți un nume predestinat pentru acest post de țap ispășitor, nu?

Jack – Numele meu...?

Max – Palma!

Jack – Mă numesc Palmer.

Dar Max nu-l mai ascultă.

Max – Adevărat vă spun, domnule Palma, Dumnezeu vi l-a trimis, iar noi vă așteptam ca pe Mesia! Bine ați venit printre noi!

Ea iese. Jack se prăbușește în fotoliu. Victoria revine cu Max. Jack se ridică.

Victoria – Încă un lucru...

Jack – Vă rog...

Victoria – Sunteți chiar o mămăligă moale.

Victoria îi mai trage o palmă.

Max – Ei bine, haideți, Jack, întoarceți și celălalt obraz!

Jack, ca în transă, se conformează. Victoria îi mai dă o palmă.

Victoria – Chiar face bine...

Max – Nu-i așa? Puteți să-i dați și un șut zdravăn în fund, dacă aveți chef.

Victoria – Serios?

Max – Jack?

Jack (*întorcându-se*) – Da?

Victoria profită și îi aplică un șut în fund.

Victoria – A, da, chiar eliberează...

Max – La revedere, doamnă dragă, nu vă mai conduc. Știți drumul. Reveniți când doriți. Aici sunteți ca acasă!

Victoria pleacă.

Max – Deja vă adoră...

Jack – Credeți că va reveni des?

Max – Îmi amintiți de soțul meu, Jack. Cine știe? Poate ajung să vă iau de soț.

Jack – Dar sunt deja căsătorit...

Max – În orice caz, felicitări. Sunt foarte mulțumită de dumneavoastră. Ați devenit deja un adevărat preș de șters pe picioare.

Jack – Mulțumesc.

Max – O să vedeți, o să înceapă să vă placă.

Jack – Totuși... palmele mai treacă-meargă, dar un glonț e altceva... Pot fi eu preș, dar nu vreau să mi se găurească pielea.

Max – Și inspectorii fiscali mai sunt împușcați cu puști de vânătoare și totuși există candidați. Știți de ce?

Jack – Nu...

Max – E criză, Jack! Șomajul e la cote maxime. Aici, cel puțin, sunt doar calibre mici. Arme care încap într-o geantă Vuitton...

Jack – Se vede că nu sunteți în locul meu...

Max – Sunteți amuzant, Jack... Normal, doar vă plătesc ca să fiți în locul meu... Ascultați, îmi sunteți simpatic, așa că vă propun următorul lucru: o primă pentru fiecare pereche de palme și un bonus pentru fiecare rană prin împușcare. Ce spuneți?

Jack – Aș prefera o vestă antiglonț.

Max – Haideți, domnule Palma... Cei mai mari funambuli lucrează fără plasă de siguranță. Asta face măreția meseriei lor. Sunteți un artist, Jack!

Max iese. Telefonul sună.

Jack – A, da, iubito, tu ești? Ți se pare că am o voce ciudată? Ba da, ba da, e totul în regulă... Nu, nu, mă rog... E puțin greu de explicat... Tocmai am primit prima clientă... Sincer, destul de bine... Cel puțin așa spune șefa mea... Păi da, de ce nu? Tocmai am primit tichetele de masă... Bine, pe mai târziu... (*Închide.*) Nu-mi vine să cred că am spus că merge destul de bine...

Sam revine, de data aceasta îmbrăcată într-un halat alb, ca o asistentă medicală. Ține un pahar pe care îl pune pe birou.

Sam – Ei bine, Jack? Nimic rupt?

Jack – Nu cred...

Sam – Totuși o să vă consult puțin, bine? Control de rutină, nu vă faceți griji. Ridicați-vă, vă rog.

El se ridică. Ea îi face un examen sumar cu instrumentele medicale pe care le are la gât sau în buzunarele halatului.

Sam – Deschideți gura și scoateți limba, vă rog... Mulțumesc... Aplecați-vă puțin în față și spuneți „treizeci și trei de milioane”... Perfect... Cred că sunteți încă apt pentru serviciu. Bravo... (*Îi întinde un comprimat și paharul cu apă.*) Luați asta totuși, o să vă prindă bine...

Jack – Nu e otravă, sper...

Sam – Haideți... de ce aș vrea să vă otrăvesc?

El înghite comprimatul fără să protesteze.

Jack (*arătând spre măsută*) – Și el din ce a murit?

Sam – Cine?

Jack – Tipul din termos.

Sam – Ce vă face să credeți că e cineva închis în termosul acela?

Jack – Chiar dumneavoastră mi-ați spus asta mai devreme!

Sam – V-am spus eu că e cineva închis în termos?

Jack – Dar nu e un termos!

Sam – Atunci de ce spunei că e cineva acolo înăuntru?

Ia paharul gol, merge la termos și, ca prin magie, îl umple cu cafea, spre stupefacția lui Jack.

Sam – O cafeluță, ca să treacă gustul medicamentului?

Jack – Nu, mulțumesc...

Sam – Atunci o beau eu. (*Bea.*) Vedeți? Nici asta nu e otravă... Deși e adevărat că nu mai e prea fierbinte...

Jack rămâne năuc și începe să se îndoiască de propria judecată. Chris intră în birou, aspect destul de banal și nu foarte elegant. Personajul Chris poate fi interpretat de aceeași actriță ca Victoria.

Sam – A, aveți o nouă vizită... (*în șoaptă*) Și nu pare deloc bine dispusă...

Jack – E soția mea.

Sam – Foarte bine... vă las... adică... vă las în pace.

Sam iese. Chris o urmărește cu privirea, suspicioasă.

Chris – Ai o asistentă personală doar pentru tine?

Jack – Da... E nebunie curată, nu?

Chris – Și birou individual?

Jack – Nu-i rău, nu?

Chris – Ei, vezi? Am făcut bine că te-am pus să renunți la teatru ca să-ți găsești în sfârșit un job adevărat!

Jack – Da...

Chris – Cum merge?

Jack – Ascultă... nici nu știu prea bine ce să-ți spun.

Chris – Nu o să te păstreze, asta e?

Jack – Nu, eu... nu sunt sigur că vreau să rămân...

Chris – Glumești?

Jack – N-o să mă crezi, dar... mă bat.

Chris – Cum adică, te bat pe tine?

Jack – Îmi dau palme!

Chris – Aha...

Jack – Șuturi în fund!

Chris – Atât ai găsit?

Jack – Pentru ce?

Chris – Ca să încerci iar să te eschivezi!

Jack – Dar deloc!

Chris – Te avertizez, Jack, e ultima ta șansă. Dacă nici de data asta nu ești în stare să păstrezi postul ăsta, te părăsesc.

Jack – Nu te enerva, iubito, ziceam și eu... doar vorbeam... Normal că o să păstrez jobul ăsta...

Chris – Bine... Îmi promiți?

Jack – Îți promit. Pe capul... ia să zicem pe capul predecesorului meu...

Chris – Bun. Atunci te las... Trebuie să plec repede.

Jack – Nu mănânci cu mine la prânz? Ți-am spus, am tichete de masă!

Chris – Scuze, rămâne pe altă dată. Uitasem complet că trebuie să iau deja prânzul cu mama.

Jack – A, da?

Chris – E luni, Jack... În fiecare zi de luni mănânc cu mama.

Jack – Sigur... Scuză-mă că n-am fost atent.

Chris – Hai, mult succes.

Jack – La fel.

Ea iese, apoi se întoarce din drum.

Chris – A, apropo... Poți să-mi dai tichetele tale de masă, dacă tot nu le folosești?

Jack – Sigur, iubito, poftim.

Jack îi întinde carnetul de tichete.

Chris – Mulțumesc. Gata, plec. Ne vedem diseară?

Jack – Da.

Chris – Poftă bună, totuși.

Sam revine cu un teanc de scrisori.

Sam – Nu pare prea prietenoasă, doamna Palma...

Jack – Trebuie știut cum s-o iei...

Sam – Pofțiți, corespondența dumneavoastră.

Pune scrisorile pe birou.

Jack – Am și corespondență?

Sam – Bineînțeles!

Aruncă o privire pe plicuri.

Jack – Ce sunt toate astea?

Sam – Scrisori de insultă, în principal. Și de amenințare, desigur. Câteva plicuri capcană, dar e foarte rar. Și nu sunteți obligat să le deschideți, bine? Vreți să scap de ele chiar acum?

Jack – Da, mulțumesc...

Sam – Foarte bine, domnule Palma... Dacă îmi permiteți, o să deschid totuși una sau două înainte să le trimit la serviciul nostru de geniști. Unele sunt chiar amuzante. N-ar trebui, dar nu rezist niciodată tentației să mai citesc câteva.

Sam ia scrisorile și iese. Jack se prăbușește în fotoliu și încearcă să respire puțin. Se aude o explozie.

Jack – Curiozitatea a omorât pisica.

Nu apucă să se liniștească. Martorul roșu începe din nou să clipească și alarma pornește. Margaret, tip nou-îmbogățită cam vulgară, intră în birou. Personajul Margaret poate fi interpretat de aceeași actriță ca Victoria și/sau Chris.

Margaret (sec) – Bună ziua, domnule.

Jack – Bună ziua, doamnă. Vreți să-mi dați o palmă direct sau preferați să mă insultați puțin înainte?

Margaret (surprinsă) – Recunosc că e tentant, la fața de încasat palme pe care o aveți, dar...

Jack – Nu vă sfiți deloc. O merit, vă asigur.

Margaret – Nu, chiar...

Jack – Dați-mi măcar un șut zdravăn în fluierul piciorului! Trebuie să-mi justific salariul!

Margaret – Ascultați, nu înțeleg... Datorită sfaturilor dumneavoastră excelente, mi-am triplat capitalul în doi ani.

Îi întinde mâna. El se retrage instinctiv, ca și cum ar urma o palmă.

Margaret – Margaret.

Își revine și îi strânge mâna.

Jack – Bargaret?

Margaret – Sunteți răcit?

Jack – Nu, de ce?

Margaret – Ați spus Bargaret.

Jack – Poate am obrazul puțin umflat...

Margaret – În fine, venisem să vă mulțumesc și...

Jack – Să-mi mulțumiți?

Margaret – Pofțiți, v-am adus și niște bomboane...

Scoate din geantă o cutie de bomboane și i-o întinde. El rămâne uluit, apoi își pierde complet cumpătul. Aruncă cutia și bomboanele cât colo.

Jack – Nu vreau bomboanele astea!

Margaret – Scuzați-mă, dacă știam, vă aduceam ciocolată. Vă place ciocolata?

Jack – Îmi pierdeți timpul, înțelegeți?

Margaret – Atunci flori?

Jack – Chiar credeți că n-am altceva mai bun de făcut?

Margaret – Nu, desigur, dar...

Jack – Vă dați seama ce spuneți?

Margaret – Ce anume?

Jack – Sunteți de trei ori mai bogată decât înainte! Și ce ați făcut pentru asta?

Margaret – Nimic...

Jack – Și nu vă e rușine?

Margaret – Nu...

Jack – Veniți puțin încoace!

Ea se conformează. El o așază pe genunchi și îi dă câteva palme la fund.

Jack – Nu vă e rușine?

Margaret – Ba da... începe să-mi fie rușine... Dar dacă ați mai continua puțin...

O lasă jos.

Jack – Dispăreți de aici!

Margaret – Foarte bine, domnule Palma...

Margaret pleacă, rușinată. Sam intră în fugă, cu fața înnegrită de la explozia unui plic capcană.

Jack – Ce mai e și asta?

Sam – Îmi pare foarte rău pentru confuzie. A fost o eroare, desigur. De obicei doar clientele nemulțumite cer programare. Și apoi, după cum vedeți, eram încă în stare de șoc...

Intră Max. Sam dispare discret.

Jack – Sunt foarte încurcat. Am crezut că... M-am lăsat puțin dus de val...

Max – Într-adevăr... (*ușor tulburată*) Nu știam că sub aerul ăsta de câine bătut se ascunde, de fapt, un adevărat pitbull...

Jack – Nu o să mă concediați pentru abatere, sper? Soția mea ține mult să păstrez postul ăsta.

Max – Să vă concediez? Nicidecum. De altfel, clienta părea încântată de mica dumneavoastră întrevedere... Se gândește chiar să ne încredințeze și restul economiilor.

Jack – Serios?

Max – Mă întreb dacă nu cumva ar trebui să vă extind aria de competențe, Jack.

Jack – Competențele mele?

Max – Dar înainte de toate, bineînțeles, trebuie să mai treceți un mic test, ca să verific dacă aveți forța necesară.

Începe să se dezbrace.

Max – Și eu câștig bani dormind, Jack... Merit o pedeapsă serioasă...

Apasă pe butonul roșu, care începe să clipească, și alarma pornește.

Întuneric.

Lumină.

Max se îmbracă la loc, iar Jack își aranjează și el, cum poate, ținuta. Sam intră cu un nou portret pe care îl agață pe perete în locul celui vechi. Este un Christ răstignit. Jack se apropie de portret și îl privește.

Jack – Dar ăsta sunt eu!

Sam – Sunteți angajatul lunii, Jack.

Max – Ei bine, sunteți fericit?

Sam – Soția dumneavoastră o să fie mândră de dumneavoastră, domnule Palma.

Rămâne o clipă descumpănit.

Max – Asta a fost vestea bună, Jack...

Jack – Pentru că există și o veste proastă?

Max – Tocmai am aflat. Banca noastră a fost declarată în faliment.

Sam – Văduvele complet ruinate se îngrămădesc la gratiile agenției.

Max – Trebuie să găsim repede ceva ca să le calmăm...

Jack – Înțeleg... Mult de lucru pentru mine, în perspectivă...

Sam – Mă tem că de data asta nu va fi suficient, din păcate.

Max – Va trebui să dăm o lovitură puternică.

Sam – Să facem un gest simbolic.

Max – Însăși supraviețuirea sistemului nostru bancar e în joc, Jack.

Jack – Spuneți-mi că e un coșmar...

Max (*către Sam*) – Du-te și adu ciocanul și secera...

Sam – Vreți să spuneți ciocanul și cuiele.

Max – Nu asta am spus?

Sam iese.

Max – Va trebui să fiți curajos, Jack.

Butonul roșu începe să clipească și alarma pornește.

Întuneric.

Lumină.

Jack doarme, răsturnat în fotoliu. Telefonul sună și el se trezește brusc. Ridică receptorul.

Jack – Da? Ah, Sam? Da, da, în regulă... Nu, nu, e bine... Am ațipit puțin și am avut un coșmar...

Se ridică, încă amețit, și se îndreaptă spre măsuță. Ia termosul.

Jack – Am nevoie de o cafea zdravănă.

Desfilează termosul și se pregătește să-și toarne cafea în capac. Dar dinăuntru iese un fum alb care învăluie scena, scăldată într-o lumină ireală, în timp ce se aude o voce din off, care poate fi a lui Max.

Voce off (Max) – Aveți dreptul la o dorință, domnule Palma.

Jack – De fapt, e Palmer...

Voce off (Max) – Scuzele mele...

Jack – Și de obicei nu sunt trei dorințe?

Voce off (Max) – E criză, domnule Palmer.

Jack – O singură dorință... Bun, atunci... pot să primesc o cafea?

Întuneric.

Lumină.

Jack doarme, răsturnat în fotoliu. Chris intră în biroul lui și îl zărește.

Chris – Jack?

Jack – Chris? Ce cauți aici?

Chris – I-am cerut asistentei tale să mă anunțe, dar cum nu răspundeai, am intrat.

Jack – Scuză-mă, am ațipit puțin...

Chris – Îți amintești că trebuia să luăm prânzul împreună?

Jack – Da, da, sigur... Sunt gata. Mergem?

Chris – OK. Ești sigur că ești bine?

Jack – Da, da, sunt bine. Rutina...

Chris – Bun...

Se pregătesc să iasă.

Jack – Tocmai am avut un coșmar incredibil... N-ai cum să-ți imaginezi...

Chris – Serios?

Jack – O să râzi, dar am visat că erai soția mea.

Chris – Dar, Jack... sunt soția ta.

Jack – Ah... Atunci cred că acest coșmar nu s-a terminat încă...

Ies.

Întineric.

Sfârșit.

Autorul

Jean-Pierre Martinez este un dramaturg francez de origine spaniolă, al cărui parcurs atipic i-a conturat o voce artistică unică. Având o formare academică solidă, el deține diplome în economie și marketing (Sciences Po), literatură spaniolă și engleză (Sorbonne), lingvistică și semiotică (École des Hautes Études en Sciences Sociales), precum și scenaristică (Conservatoire Européen d'Écriture Audiovisuelle).

De-a lungul carierei sale variate, a fost baterist în trupe rock, semiolog în publicitate, scenarist de televiziune, profesor de limba franceză la o universitate din Texas și formator de scenariști la Paris. Astăzi, piesele sale sunt jucate pe cinci continente.

Susținător fervent al independenței dramaturgilor, Jean-Pierre Martinez a făcut alegerea îndrăznească de a oferi gratuit toate piesele sale companiilor de teatru, prin intermediul site-ului său. Traduse în peste douăzeci de limbi, aceste opere au ajuns la trupe emergente și comunități unde teatrul este un instrument al schimbării sociale. Astăzi, piesele sale sunt studiate în școli și universități din Franța și din întreaga lume, consolidându-și astfel impactul cultural.

Cu 121 piese de teatru scrise până în prezent, Martinez construiește un univers teatral unic și captivant. Amestecând cu măiestrie genurile, stilul său este adesea comparat cu cel al marilor dramaturgi francezi de comedie, precum Feydeau și Courteline, având totodată o notă de absurd în stilul lui Ionesco. Deși ancorate în realitatea cotidiană, piesele sale tind adesea spre fantastic și suprarrealism, fiind animate de dialoguri naturale și pline de forță.

Expertiza sa în naratologie și scenaristică se reflectă în construcția solidă a intrigilor, pline de răsturnări de situație neașteptate. În multe dintre operele sale, Martinez abordează critica socială prin caricatură și parodie, prezentând personaje atât victime ale normelor sociale, cât și complici la perpetuarea acestora. Această dualitate amintește de spiritul satiric al lui Molière, combinând critica acidă cu profunzimea umană.

Pentru Jean-Pierre Martinez, teatrul este mai mult decât divertisment – este un spațiu de reflecție și acțiune. Comedia devine un instrument puternic de apărare a valorilor universale, precum libertatea, egalitatea și echitatea.

Dincolo de umor, piesele sale pun în discuție teme actuale esențiale, precum: apărarea laicității, amenințările la adresa democrației, ascensiunea populismului și a extremismului, provocările ecologice ale omenirii.

Prin utilizarea umorului și a meta-teatralității, Martinez explorează rolurile actorilor, ale publicului și ale teatrului în sine. Această abordare adaugă profunzime lucrărilor sale, asigurându-le un impact larg, fără a compromite accesibilitatea. Angajamentul său de a crea piese inteligente, dar accesibile demonstrează relevanța continuă a teatrului în societatea contemporană.

Jean-Pierre Martinez promovează un teatru popular în cel mai autentic și nobil sens al cuvântului: captivant, dar fără a fi simplist, ireverențios, dar fără vulgaritate, angajat social, dar fără a deveni moralizator. Piesele sale continuă să inspire și să distreze publicul din întreaga lume.

Acest text este protejat de legile dreptului de autor.

Încălcarea intenționată a drepturilor de autor constituie o infracțiune și poate fi investigată, putând duce la o pedeapsă maximă de până la 3 ani de închisoare și o amendă de 300.000 EUR.

Toate piesele lui Jean-Pierre Martinez sunt disponibile pentru descărcare gratuită pe site-urile sale. Cu toate acestea, orice reprezentatie publică, fie ea profesionistă sau amatoră, necesită o autorizare prealabilă din partea autorului.

Pentru a contacta Jean-Pierre Martinez și a solicita permisiunea de a pune în scenă una dintre operele sale:

<https://comediatheque.net/>

<https://jeanpierremartinez.net/>

Avignon – Februarie 2026

© La Comédiathèque

Piesă disponibilă pentru descărcare gratuită